

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені адмірала Макарова

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

(повна назва підрозділу)

**КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ, ЛІТЕРАТУРИ
ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ**

(повна назва кафедри)

Код РПНД 72077

ЗАТВЕРДЖЕНО

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Сергій Слободян
Сергій СЛОБОДЯН

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Program of the Discipline

ФОЛЬКЛОР

FOLKLORE

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)

тип дисципліни _____ обов'язкова

мова викладання _____ українська

Миколаїв – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Фольклор» скерована на підготовку фахівців галузі знань А Освіта, спеціальності А4 Середня освіта, освітньої програми «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».
« 6 » травня 2025 р. 21 с.

Розробник: *Гурдуз Андрій Іванович*, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови, літератури та методики навчання

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фольклор» узгоджено з гарантом освітньої програми

Гарант

Інна РОДІОНОВА

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фольклор» розглянуто на засіданні кафедри української мови, літератури та методики навчання.
Протокол № 5 від « 6 » травня 2025 р.

В. о. завідувача кафедри

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фольклор» розглянуто Навчально-методичною комісією філологічного факультету
Протокол № 5 від « 13 » травня 2025 р.

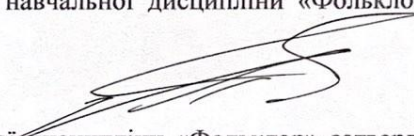
Голова

Лілія РУСКУЛІС

Проект робочої програми навчальної дисципліни «Фольклор» погоджено з навчальним відділом

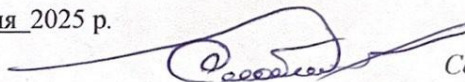
Начальник відділу

Андрій ЛАБАРТКАВА

Робочу програму навчальної дисципліни «Фольклор» затверджено Навчально-методичною радою НУК
Протокол № 5 від « 21 » травня 2025 р.

Голова НМР НУК

Сергій СЛОВОДЯН

© НУК, 2025

© Гурдуз А. І., 2025

ЗМІСТ

<i>Вступ</i>	4
<i>1. Опис навчальної дисципліни</i>	5
<i>2. Мета вивчення навчальної дисципліни</i>	6
<i>3. Передумови для вивчення дисципліни</i>	6
<i>4. Очікувані результати навчання</i>	6
<i>5. Програма навчальної дисципліни</i>	7
<i>6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування</i>	13
<i>7. Форми поточного та підсумкового контролю</i>	14
<i>8. Критерії оцінювання результатів навчання</i>	18
<i>9. Засоби навчання</i>	19
<i>10. Рекомендовані джерела інформації</i>	19

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Фольклор» скерована на засвоєння здобувачами освіти специфіки усної народної творчості і поетики її широкого спектру творів як давніх часів, так і сучасності (неофольклор) у системі національного культурного дискурсу. У результаті вивчення курсу у студента буде сформовано компетентні знання і здатність визначати загальнонаціональні тенденції розвитку фольклору, його порівняння та всебічного аналізу його зразків; оперувати літературознавчими поняттями; встановлювати характерні особливості художніх зразків відповідних жанрів і субжанрів, використовуючи відповідні праці з літературознавства, літературно-критичні розвідки та художні тексти.

Ключові слова: фольклор, обряд, традиція, звичай, міфологія, магія, цикли фольклору, пісня, історична пісня, народна дума, балада, веснянка, загадка, анекдот, народна тропіка, паралелізм, синкретизм, речитатив, колективний автор, неофольклор.

Abstract

The academic discipline "Folklore" is aimed at students' mastering the specifics of oral folk art and the poetics of its wide range of works from both ancient times and modern times (neofolklore) in the system of national cultural discourse. As a result of studying the course, the student will develop competent knowledge and the ability to determine national trends in the development of folklore, its comparison and comprehensive analysis of its samples; operate with literary concepts; establish the characteristic features of artistic samples of the relevant genres and subgenres, using relevant works on literary studies, literary-critical investigations and artistic texts.

Key words: folklore, rite, tradition, custom, mythology, magic, folklore cycles, song, historical song, folk thought, ballad, freckle, riddle, anecdote, folk trope, parallelism, syncretism, recitative, collective author, neofolklore.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань А Освіта	<i>Обов'язкова</i>	
Модулів – 1		Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		1-й	1-й
Електронна адреса РПНД на сайті Університету	Спеціальність А 4 Середня освіта (Українська мова і література) Освітня програма «Середня освіта (Українська мова і література. Мова і література (англійська))».	Семестр	
Індивідуальне науково-дослідне завдання –		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Лекцій	
		15 год.	4 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 5		Практичні, семінарські	
		30 год.	4 год.
	Лабораторні		
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)		
	Самостійна робота		
	75 год.	112 год.	
	Індивідуальні завдання: 0 год.		
		Вид контролю: екзамен	
		Форма контролю: комбінована	

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Фольклор» полягає у формуванні низки компетентностей:

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та розвиток суспільства, техніки та технологій.

ЗК5. Здатність до виконання навчально- й науково-дослідницьких завдань фахового спрямування.

ФК2. Здатність усвідомити, критично осмислити й узагальнити досвід національного державотворення; висвітлювати специфіку становлення й розвитку історії України.

ФК6. Здатність до програмування, організації та поетапного проведення теоретичних досліджень, виконання експериментальної роботи й висвітлення здобутих наукових студійовань у виданнях різної категорії; самостійного провадження науково-дослідницької роботи; репрезентації отриманих результатів на наукових заходах на засадах принципів академічної доброчесності.

ФК12. Здатність до розуміння місця літературознавства в системі сучасної гуманітарної освіти; оволодіння навичками аналізу українського та світового літературних процесів у теоретичному й практичному та синхронічному й діахронічному аспектах; уміння використовувати здобутки регіонального письменства для формування національної свідомості здобувачів освіти, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою для вивчення дисципліни є знання, опановані у процесі здобуття повної загальної середньої освіти. Курсу «Фольклор» властиві зв'язки з теоретичними та спеціальними теоретичними курсами загального фундаментального та професійного циклів: «Вступ до літературознавства», «Вступ до мовознавства», «Історія України», що поглиблюють літературознавчі й культурологічні знання за фахом та сприяють розвитку філологічного мислення студентів; це уможливорює розуміння здобувачем освіти особливостей усної народної творчості і поезики її широкого спектру творів як давніх часів, так і сучасності (неофольклор) у системі національного культурного дискурсу. Академічна доброчесність та перспективи використання штучного інтелекту, що є міждисциплінарним

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування й розвиток у студентів таких програмних результатів навчання:

ПРН1. Сформувані уявлення про спеціальність і кваліфікацію філолога, особливості організації освітнього процесу в контексті модернізації української школи і входження у загальноєвропейський освітній простір.

ПРН2. Знати історію та культуру України, вміти дискутувати про історичне минуле й сучасність у політичному та культурному контексті, критично осмислювати проблеми у сфері історії.

ПРН3. Знати основи філософії, що сприяють формуванню світогляду й соціалізації особистості в суспільстві.

ПРН6. Здійснювати пошук, інтерпретацію та синтез наукової інформації, отриманої з різних джерел із дотриманням принципів академічної доброчесності.

ПРН12. Уміти оперувати сучасним категоріально-термінологічним апаратом літературознавства; знати тенденції фольклору як теоретичного базису дослідницької й прикладної діяльності в галузі літературознавства.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Особливості української усної народної творчості

Змістовий модуль 1. Фольклор і фольклористика.

Тема 1. Проблеми розвитку українського фольклору.

1. Синкретичність, народність фольклору, його національна специфіка. Походження терміна «фольклор».
2. Фольклористика як наука, її предмет, завдання, методи, проблематика. Проблема періодизації фольклору: доісторична та історична епохи, їх характерні особливості.
3. Фольклор автентичний і вторинний. Поняття неофольклору. Особливості побутування фольклору в міському середовищі.
4. Специфіка фольклору (в порівнянні з художньою літературою): усність, колективність, анонімність, традиційність, варіативність, стереотипність, імпровізаційність.
5. Напрями та школи фольклористики.
6. Технології збирання та вивчення фольклору.

Література: [5], стор. 18–35; [11], стор. 9–55; [18], стор. 265–326; [40], стор. 16–48.

Тема 2. Еволюція основних світоглядних систем українського фольклору. Магія та міфологія.

1. Дохристиянські вірування давніх слов'ян (анімізм, тотемізм, фетишизм). Розмаїття культів, їх зв'язок з довкіллям.
2. Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності.
3. Магія та її форми. Види та форми давніх обрядів. Словесно-поетичні магичні формули та їх різновиди (замовляння, заклинання, прокляття, клятва).
4. Особливості давньої праслов'янської міфології.
5. Міфи, їх тематична класифікація.

Література: [2], стор. 28–32; [5], стор. 18–35; [11], стор. 56–106; [23], стор. 102–124; [41], стор. 8–52.

Змістовий модуль 2. Жанрова специфіка усної народної творчості. Українська календарно-обрядова поезія

Тема 1. Календарно-обрядова поезія.

1. Поняття про обряд (ритуал), звичай, свято, обрядовість.
2. Походження української обрядової поезії календарного циклу, її зв'язок із замовляннями, трудовими піснями, іграми.
3. Синкретизм календарно-обрядового фольклору. Зв'язок календарно-обрядових пісень із язичницькою міфологією.
4. Групи календарно-обрядової поезії за ступенем збереження.

Література: [3], стор. 47–69, [5], стор. 18–35; [11], стор. 107–193; [12], стор. 16–80; [35], стор. 263–276; [45], стор. 34–68.

Тема 2. Поетика календарно-обрядових пісень.

1. Види календарної лірики.
2. Засоби образності календарно-обрядових пісень.
3. Українська календарно-обрядова поезія і художня література.
4. Збирання, видання й дослідження календарно-обрядових пісень.

Література: [5], стор. 18–35; [11], стор. 107–193; [12], стор. 16–80; [35], стор. 263–276.

Змістовий модуль 3. Родинно-побутова творчість.

Тема 1. Родинна обрядовість. Ліричні пісні. Балади.

1. Поняття про народну лірику, її жанрові різновиди (цикли), відмінність від літературної лірики.
2. Жанр пісні, його особливості. Поетика ліричної пісні. Особливості сюжету й композиції ліричної пісні.
3. Цикли родинно-побутової лірики. Мотиви й образи колискових пісень, їх поетика. Жанрова своєрідність пісень про кохання. Тематичні групи, мотиви та образи. Традиційна символіка.
4. Визначення балади. Історичний розвиток балад, джерела сюжеттики. Особливості тематики та ідейної спрямованості баладних пісень.

Література: [3], стор. 47–69, [11], стор. 193–240; [17], стор. 45–82; [35], стор. 263–276; [40], стор. 102–144.

Тема 2. Цикли родинно-побутової лірики.

1. Жанрова система соціально-побутових пісень: козацькі, чумацькі, кріпацькі, наймитські, бурлацькі, заробітчанські, емігрантські, рекрутські, солдатські, жовнірські, ремісницькі й робітничі: провідні мотиви й образи. Відмінність історичних та соціально-побутових пісень. Ідейне спрямування соціально-побутової лірики.
2. Жанрова еволюція соціально-побутових пісень, пісні ХХ століття (стрілецькі, повстанські): проблема їх віднесення до даного циклу.
3. Народні пісні літературного походження: проблема визначення. Мотиви і образи пісень-романсів. «Жорстокий романс». Романс-баркарола, романси у ритмі вальсу, танго.
4. Збирання, видання і дослідження народних пісень літературного походження і романсів.

Література: [11], стор. 193–240; [17], стор. 45–82; [35], стор. 263–276; [40], стор. 102–144.

Змістовий модуль 4. Героїчний епос українського народу. Народна пареміографія. Дитячий фольклор.

Тема 1. Жанри українського героїчного епосу.

1. Героїчний епос як явище світової культури, етапи його розвитку. Проблема віднесення билин до українського героїчного епосу. Визначення, поетика билин. їх цикли.
2. Походження українського героїчного епосу: народних дум та історичних пісень. Зв'язок народних дум з билинами, голосіннями.
3. Історія записування, видання і дослідження народних дум. Походження терміна «дума». Визначення жанру думи.
4. Співвідношення епічного й ліричного первнів у думах, їх реалістичність, гіперболізм. Речитативний спосіб виконання дум, імпровізаційність тексту та мелодії.

Література: [11], стор. 243–322; [17], стор. 45–82; [39], стор. 5–25; [44], стор. 8–49.

Тема 2. Риси української казки й історичної прози.

1. Історична та казкова проза. Жанрові риси історичної пісні в порівнянні з думою.
2. Специфіка історизму пісень, ідейне спрямування, проблема конкретності та об'єктивності змісту.
3. Народні думи та історичні пісні в художній літературі. Збирання, видання й дослідження українського героїчного епосу.
4. Жанрова система фольклорної прози (казкової й неказкової). Проблема визначення казки, її жанрової домінанти. Своєрідність казкового сюжету, пригодницький характер дії.
5. Легенди і перекази як жанри неказкової (історичної) фольклорної прози, відмінність від казки. Походження і розвиток термінів «легенда», «переказ».
6. Жанрові ознаки легенд і переказів, відсутність абсолютної межі між ними. Походження легенд і переказів, їх зв'язок з міфологією, релігією та національною історією.
7. Класифікації легенд і переказів. Мотиви й образи антропоморфічних, зооморфічних, тератоморфічних, етіологічних, демонологічних, космогонічних, антропогенічних, антропологічних, етногонічних, агіографічних, топонімічних, гідронімічних, топографічних, оноματοлогічних, геортологічних, есхатологічних легенд.

Література: [6], стор. 56–89; [11], стор. 403–526; [13], стор. 40–81; [15], стор. 64–68; [35], стор. 263–276; [39], стор. 5–25.

Тема 3. Пареміографія. Специфіка дитячого фольклору.

1. Народна пареміографія. Місце паремій в українському фольклорі, їх традиційні ознаки. Вживання паремій у живому мовленні.
2. Жанрові різновиди паремій: прислів'я, приказки, загадки, народні побажання, народні порівняння, прикмети, тости, стягнені анекдоти, каламбури, прокльони, етикетні формули тощо.
3. Походження та історичний розвиток паремій. Національне та інтернаціональне у прислів'ях та приказках.
4. Класифікація прислів'їв і приказок, їх художні особливості, структура й ритміка. Походження загадок, їх зв'язок з первісними ритуалами (ініціація, весілля тощо). Функції загадок в архаїчних культурах.
5. Жанр загадки в порівнянні з прислів'ями і приказками. Розмаїття тематики загадок. Використання паремій у художній літературі.
6. Проблема визначення дитячого фольклору, його обсягу. Два напрями успадкування фольклорної традиції (від дорослих до дітей і від дітей до дітей). Специфіка дитячого фольклору (пізнавальний і розважальний характер, зв'язок із грою, кумулятивність, звуконаслідування).
7. Жанровий склад дитячого фольклору. Заклички, утішки, пестушки, забавлянки, звуконаслідування, прозивалки (дражнилки), лічилки, мирилки, дитячі пісні, небилиці, скоромовки.
8. Проблема віднесення до дитячого фольклору казок, колискових пісень. Страшилки як жанр, його джерела і поетика. Виховне й розвиваюче значення дитячого фольклору. Збирання, видання й дослідження дитячого фольклору.

Література: [11], стор. 536–589; [13], стор. 40–81; [35], стор. 263–276; [38], стор. 83–84; [39], стор. 5–25.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					Заочна форма				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	7	8	9	10	11	12
Модуль 1. Особливості української усної народної творчості.										
Змістовий модуль 1. Фольклор і фольклористика.										
Тема 1. Проблеми розвитку українського фольклору. Синкретичність, народність фольклору, його національна специфіка. Фольклористика як наука. Проблема періодизації фольклору. Напрями та школи фольклористики. Технології збирання та вивчення фольклору.	14	2	2	–	10	14	1	1	–	12
Тема 2. Еволюція основних світоглядних систем українського фольклору. Магія та міфологія. Дохристиянські вірування давніх слов'ян. Християнство і його вплив на розвиток української народної словесності. Магія та її форми. Види та форми давніх обрядів. Словесно-поетичні магічні формули та їх різновиди. Особливості давньої праслов'янської міфології. Міфи, їх класифікація.	16	2	6	–	8	16	1	1	–	14
<i>Разом за змістовим модулем 1</i>	30	4	8	–	18	30	2	2	–	26
Усього годин	30	4	8	–	18	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 2. Жанрова специфіка усної народної творчості. Українська календарно-обрядова поезія										
Тема 1. Календарно-обрядова поезія. Поняття про обряд (ритуал), звичай, свято, обрядовість. Походження української обрядової поезії календарного циклу, її зв'язок із замовляннями, трудовими піснями, іграми. Групи календарно-обрядової поезії за ступенем збереження.	14	2	2	–	10	15	2	1	–	12
Тема 2. Поетика календарно-обрядових пісень. Види календарної лірики. Засоби образності календарно-	16	2	4	–	10	15	–	1	–	14

обрядових пісень. Українська календарно-обрядова поезія і художня література.										
<i>Разом за змістовим модулем 2</i>	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
<i>Усього годин</i>	30	4	6	–	20	30	2	2	–	26
Змістовий модуль 3. Родинно-побутова творчість.										
Тема 1. Родинна обрядовість українців. Лірична пісня. Балади. Жанр пісні, його особливості. Поетика ліричної пісні. Особливості сюжету й композиції. Цикли родинно-побутової лірики. Мотиви й образи колискових пісень, їх поетика. Тематичні групи, мотиви та образи. Історичний розвиток балад, джерела сюжетики. Особливості тематики та ідейної спрямованості баладних пісень.	14	2	2	–	10	16	–	–	–	16
Тема 2. Цикли родинно-побутової лірики. Жанрова система соціально-побутових пісень: козацькі, чумацькі, кріпацькі, наймитські, бурлацькі, заробітчанські, емігрантські, рекрутські, солдатські, жовнірські, ремісницькі й робітничі: провідні мотиви й образи. Жанрова еволюція соціально-побутових пісень, пісні ХХ століття (стрілецькі, повстанські):. Народні пісні літературного походження: проблема визначення.	16	2	4	–	10	14	–	–	–	14
<i>Разом за змістовим модулем 3</i>	30	4	6	–	20	30	–	–	–	30
<i>Усього годин</i>	30	4	6	–	20	30	–	–	–	30
Змістовий модуль 4. Героїчний епос українського народу. Народна пареміографія. Дитячий фольклор.										
Тема 1. Жанри українського героїчного епосу. Зв'язок народних дум з билинами, голосіннями. Визначення жанру думи. Співвідношення епічного й ліричного першнів у думах, їх реалістичність, гіперболізм.	11	1	4	–	6	10	–	–	–	10
Тема 2. Риси української казки й історичної прози. Історична та казкова проза. Жанрова система фольклорної прози (казкової і неказкової). Проблема визначення казки, її жанрової домінанти.	11	1	4	–	6	10	–	–	–	10

Своєрідність казкового сюжету, пригодницький характер дії. Легенди і перекази як жанри неказкової (історичної) фольклорної прози, відмінність від казки. Жанрові ознаки легенд і переказів, відсутність абсолютної межі між ними. Класифікації легенд і переказів.										
Тема 3. Пареміографія. Специфіка дитячого фольклору. Жанрові різновиди паремій, походження та історичний розвиток. Класифікація прислів'їв і приказок, їх художні особливості, структура й ритміка. Походження загадок, їх зв'язок з первісними ритуалами (ініціація, весілля тощо). Жанровий склад дитячого фольклору.	8	1	2	–	5	10	–	–	–	10
<i>Разом за змістовим модулем 4</i>	30	3	10	–	17	30	–	–	–	30
<i>Усього годин</i>	30	3	10	–	17	30	–	–	–	30
<i>Разом за курсом</i>	120	15	30	–	75	120	4	4	–	112

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Своєрідність фольклору і проблематика фольклористики	2	2
2	Напрями та школи фольклористики.	2	–
3	Основні світоглядні системи українського фольклору. магія і міфологія. Світовий контекст.	4	–
4	Календарно-обрядова творчість. Весняний і літній цикли календарної обрядовості.	4	2
5	Осіnnий та зимовий цикли календарної обрядовості та їхні особливості.	4	–
6	Родинно-обрядова творчість.	4	–
7	Корпус ліричних пісень.	2	–
8	Героїчний епос як метатекст.	4	–
9	Здійснення фольклорно-етнографічної практики: підготовка, процес, результати і перспективи.	4	–
	<i>Разом</i>	30	4

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної форми навчання:

- підготовка до практичних занять – *2 год. / 1 заняття*;
- виконання самостійних робіт – *2 год. / 1 проєкт*;
- підготовка до тестового контролю – *3 год. / 1 тест*;
- підготовка до підсумкового контролю – *6 год. / 1 тест*

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до практичних робіт	30	4
2	Виконання самостійних робіт	18	72
3.	Підготовка до тестового контролю	12	20
4	Підготовка до підсумкового контролю	15	16
	<i>Разом</i>	75	112

6. Методи навчання. Засоби діагностики результатів навчання та методів їхнього демонстрування

Методи навчання:

- 1) на лекційних заняттях:
 - проблемний виклад;
 - бесіда;
 - пояснення;
 - конструювання понять і правил;
 - навчальна робота під керівництвом викладача
 - дискусія;

- диспут;
 - наочні;
 - відеометод;
 - диспут;
 - демонстрація;
 - майстер-клас;
 - компаративний (зіставлення: фактів у творах української та зарубіжних літератур, специфіки оригіналу і перекладу реалій суспільного й культурного життя тощо).
- 2) на практичних заняттях:
- проблемний;
 - бесіда;
 - конструювання понять і правил;
 - спостереження;
 - лінгвістичної інтуїції;
 - спостереження над мовою;
 - робота з навчально- й науково-інформаційними джерелами.
 - фронтальне опитування;
 - частково-пошуковий метод;
 - спостереження;
 - диспут;
 - компаративний (зіставлення: фактів у творах української та зарубіжних літератур, специфіки оригіналу і перекладу реалій суспільного й культурного життя тощо).;
 - інтерактивні методи;
 - проєкт моделювання;
 - контролю і самоконтролю.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- усні відповіді (лише для студентів денної форми навчання);
- самостійні роботи;
- тести;
- контрольна робота;
- колоквиум.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

Підсумкова оцінка навчального курсу містить оцінки з поточного контролю та оцінки підсумкового контролю. В кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок, де студент може набрати від 60 балів до 100 балів. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок (усна відповідь, тест, виконання самостійних робіт) (максимально 77 балів) й оцінки за контрольну роботу (максимально 23 бали).

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на заняттях та набутих практичних навичок під час виконання завдань практичних і самостійних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки лише досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній із позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

7. Форми контролю результатів навчальної діяльності студентів та їхнє оцінювання

Усні відповіді на практичних заняттях	Критерії оцінювання
2	У відповіді містяться визначення всіх понять, про які йдеться в питанні, проаналізовано об'єкт, схарактеризовано його семантичні та структурні ознаки; студент виявляє особливі творчі здібності та здатність до оригінальних рішень, до перенесення набутих знань і вмінь на нестандартні ситуації; ґрунтовно і повно відповідає на всі запропоновані питання. Відповідь правильна, повна, логічна, свідчить про фахову компетентність, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, аргументовані висновки з доречним ілюстративним матеріалом.
1,5	Студент володіє фактичним матеріалом та навичками текстуального аналізу літературного твору; наводить аргументи на підтвердження власних суджень; демонструє належні знання, самостійний підхід до інтерпретації літературно-мистецьких текстів; чітко висловлює думки, але припускається певних неточностей у відповідях, не наводить приклади; виконує переважну більшість поставлених завдань (не менш як дві третини).
1	Студент володіє навчальним матеріалом поверхово і фрагментарно; має бідну теоретико-літературну базу, використовує окремі приклади на підтвердження висловленого судження. Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована з використанням неправильної / некоректної термінології.
0,5	Студент володіє теоретичними знаннями і практичними вміннями аналізу історико-літературних явищ, проте не може виконати поставлені завдання; у розкритті питань немає логічної послідовності. Відповідь частково правильна, містить помилки, проте не містить жодних аргументів та ілюстративного матеріалу.
0	Студент не дає відповіді чи його відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 30 балів (15 відповідей по 2 бали).</i>

Тестові роботи	Критерії оцінювання
5	Студент надав 10 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 100 %.
4,5	Студент надав 9 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 90 %.
4	Студент надав 8 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 80 %.
3,5	Студент надав 7 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 70 %.
3	Студент надав 6 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 60 %.
2,5	Студент надав 5 правильних відповідей на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 50 %.
2	Студент надав 4 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 40 %.

1,5	Студент надав 3 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 30 %.
1	Студент надав 2 правильні відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 20 %.
0,5	Студент надав 1 правильну відповідь на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 10 %.
0	Студент не надав жодної правильної відповіді на 10 запропонованих питань у тестовій роботі, тобто 0 %.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 20 балів (4 роботи по 5 балів).</i>

Самостійна робота	Критерії оцінювання
3	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, правильно визначає жанрово-стильову приналежність художнього тексту, параметри панівного літературного напрямку в часовому періоді, підбирає доречний ілюстративний матеріал, здатний грамотно здійснювати літературознавче моделювання, зіставлення явищ і фактів, на високому рівні здійснює оброблення результатів власного дослідження.
2,5	Студент правильно виконує завдання в установленій термін, презентує аналітику різних наукових джерел, допускається незначних помилок у визначенні жанрово-стильової приналежності художнього тексту, параметрів панівного літературного напрямку в часовому періоді; допускається незначних недоліків в обробленні запропонованих досліджень, студій та художніх текстів.
2	Студент дає в цілому правильну відповідь, але поверхнево чи з неточностями, подає недоречні ілюстрації в аргументації; припускається окремих помилок у визначенні жанрово-стильової приналежності художнього тексту, параметрів панівного літературного напрямку в часовому періоді.; виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду діяльності.
1,5	Студент дає в цілому правильну відповідь, але не презентує літературознавчу аналітику наукових джерел, не може дібрати необхідний ілюстративний матеріал, у визначенні жанрово-стильової приналежності художнього тексту орієнтується слабо, параметрів панівного літературного напрямку в часовому періоді ідентифікує з помилками і неповно, літературознавче моделювання здійснити може поверхово чи з помилками й несамостійно, не демонструє вміння робити висновки. Виконує роботу з порушенням установленого часу для цього виду роботи.
1	Студент виконує роботу з методичною допомогою викладача на кожному етапі опанування курсу, демонструє несамостійність, часткове орієнтування в навчальному матеріалі.
0	Роботу не виконано.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 27 балів (9 робіт по 3 бали).</i>

Контрольна робота	Критерії оцінювання
ДФН 23–20 ЗФН 22–20	Робота виконана без змістових помилок (завдання I, II та III рівнів складності), містить точні відповіді на питання теоретичного характеру, правильно ідентифіковані теоретичні літературознавчі поняття і явища та кваліфікована приналежність художніх текстів (жанрово-стильову тощо), наведені необхідні міжмистецькі паралелі. Бал знижується в разі наявності орфографічних та пунктуаційних помилок.
ДФН 19–16 ЗФН 19–16	Робота представлена з повними та правильними відповідями всіх рівнів складності, студент правильно ідентифікує теоретичні поняття і визначає жанрово-стильову приналежність художнього тексту, проте допускається неточностей і негрубих помилок. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 15–11 ЗФН 15–11	Робота містить огріхи й помилки в описі чи визначенні в цілому теоретичних понять і жанрово-стильової приналежності художнього тексту, проте безпомилково виконано завдання I та II рівнів складності. Студент не може пояснити генезис явищ і понять, про які йдеться в питанні. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 10–6 ЗФН 10–6	Робота виконана з неточностями і помилками у формулюванні дефініцій термінів (II рівень складності) та значними огріхами в описі кваліфікації жанрово-стильових параметрів художнього тексту (III рівень складності). Завдання щодо аналізу тексту і / чи його порівняння з інонаціональним аналогом виконано неправильно або не виконано взагалі. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
ДФН 5–1 ЗФН 5–1	Робота містить значну кількість помилок у завданнях усіх рівнів складності або незначну кількість помилок у завданнях I та II рівнів складності та відсутності виконання завдань III рівня. Робота засвідчує не володіння теоретичним і практичним матеріалом із курсу. Бал знижується в разі наявності орфографічних і пунктуаційних помилок.
0	Роботу не виконано.
	<i>Максимальна оцінка студента за цей компонент програми 23 бали (для ДФН) / 22 бали (для ЗФН)</i>

Форма контролю	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	Заочна форма
Практичні заняття	15x2 бали = 30 балів	2x2 бали = 4 бали
Самостійна робота	9x3 бали = 27 балів	9x6 балів = 54 бали
Тести	4x5 бали = 20 балів	4x5 балів = 20 балів
Контрольна (письмова) робота	1x23 балів = 23 бали	1x22 бали = 22 бали
Всього	100	100

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Самостійна робота	3		
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Відповідь на практичному занятті	2		
		Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
	Самостійна робота	3			
ПМК	Тест	5	Тест	5	
ЗМ 2	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Відповідь на практичному занятті	2
		Самостійна робота	3	Самостійна робота	6
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	3		
	ПМК	Тест	5	Тест	5
ЗМ 3	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Самостійна робота	3		
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Самостійна робота	3		
	ПМК	Тест	5	Тест	5
	ЗМ 4	Т1	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота
Самостійна робота			3		

		Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	3		
	Т2	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Самостійна робота	3		
		Відповідь на практичному занятті	2		
		Самостійна робота	3		
	Т3	Відповідь на практичному занятті	2	Самостійна робота	6
		Самостійна робота	3		
	ПМК	Тест	5	Тест	5
		Контрольна робота	23	Контрольна робота	22
Підсумковий контроль		Екзамен		Підсумковий контроль	Екзамен
Сума			100		100

9. Засоби навчання

Наочним матеріалом для лекційних занять є графічні засоби, а саме друковано-роздатковий матеріал у вигляді ілюстративних таблиць, опорних схем (зокрема, у мультимедійному форматі: комп'ютерні презентації); відеоматеріали (навчальні кінофільми, інтерв'ю як фактичний матеріал).

На практичних заняттях використовуватимуться мультимедійні ресурси Інтернет, бібліотечний фонд Університету та електронні репозитарії.

Під час виконання завдань самостійної роботи доцільним стане використання бібліотечного фонду, зокрема текстів художньої літератури, енциклопедій, словників, довідників.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Борисенко В. Весільні звичаї та обряди на Україні. Київ: Основи, 1988. 189 с.
2. Войтович В. Сокил-Род. Легенди та міфи стародавніх українців. Рівне: Оріана, 1997. 332 с.
3. Войтович В. Українська міфологія. Київ: Либідь, 2002. 664 с.
4. Воропай О. Звичаї нашого народу. Етнографічний нарис: у 2 кн. Київ: Оберіг, 1991. Т. 1. 450 с.; Т.2. 445 с.
5. Гарасим Я. І. Нариси до історії української фольклористики: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 301с.
6. Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. К.: Либіль, 1993. 432 с.
7. Етнографія українців: навч. посіб. / за ред. С. А. Макарчука; вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 711 с.
8. Закувала зозуленька: Антологія української народної творчості: Пісні, прислів'я, загадки, скоромовки / упоряд. Н. С. Шумада. Київ: Веселка, 2005. 606 с.
9. Корній Д. Чарівні істоти українського міфу. Духи природи. Харків: Vivat, 2019. 320 с.

10. Коротя-Ковальська В.П. Українська народнопісенна творчість в українознавстві. Вид. 2-ге, допов. і перероб. Київ: Стилос, 2012. 319 с.
11. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Київ: Знання- Прес, 2006. 592 с.
12. Нечуй-Левицький І. Світогляд українського народу. Ескіз української міфології. Київ: Обереги, 1992. 85 с.
13. Сиваченко М. Сторінки української літератури і фольклористики. Київ: Наукова думка, 1990. 301с.
14. Українські народні свята та звичаї. Київ: Основи, 1993. 112с.
15. Українські народні думи: в 5 т. Т. 1.: Думи раннього козацького періоду. Київ, 2009. 642 с.
16. Українські народні думи: в 5 т. Т. 2.: Думи XIV-XVII століть. Київ, 2019. 856 с.
17. Українські символи / за ред. М. Дмитренка. Київ: Ред. часопису «Народознавство», 1994. 140 с.

Допоміжна література

18. Бондарук О. Слов'янська міфологія. Загадки прадавніх вірувань слов'янських народів / Міфи народів світу. Львів: Просвіта, 1997. С. 265–326.
19. Булашев Г. Український народ у своїх легендах, релігійних поглядах та віруваннях: космогонічні українські народні погляди та вірування / Вступ. ст. В. Шевчука. Київ: Довіра, 1993. 414 с.
20. Вже весна воскресла. Гаївки. Тернопіль: Чумацький шлях, 1992. 98 с.
21. Галичина: етнічна історія: тематичний зб. ст. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 216 с.
22. Глушко М. Етнографічне районування України: стан, проблеми, завдання. *Вісник Львівського університету. Серія історична.* 2009. Вип. 44. С. 179-214.
23. Глушко М. С. Методика польового етнографічного дослідження: навч. посіб. Львів: Вид. центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2008. 288 с.
24. Грушевський М. Історія української літератури: у 6 т., 9 кн. Т. 1. Київ: Либідь, 1993. 392 с .
25. Дитячий фольклор. Колискові пісні та забавлянки. Київ: Наукова думка, 1984. 472с.
26. Дитячий фольклор / вступ. ст. Г. В. Довженок. Київ: Наукова думка, 1986. 304с.
27. Дністрянський М.С. Етнографія України: навч. посіб. Вид. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. 232 с.
28. Загадки / Вступ. ст. І. Березовського. Київ: Дніпро, 1987. 158с.
29. Календарно-обрядові пісні. / упор. О. Ю. Чебанюк. Київ: Дніпро, 1987. 392 с.
30. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: в 2 кн. Кн. 1. Київ: Обереги, 1994. 400с.
31. Климець Ю. Купальська обрядовість на Україні. Київ: Основи, 1995. 142 с.
32. Кононенко В. Шляхами народних приповідок. Київ: Проза, 1994. 208с.
33. Народні думи: збірник / вст. ст. С. Мишанича. Київ: Дніпро, 1986. 173с.
34. Лозинський Й. Українське весілля / Упор. і вступ. стаття Р. Кирчіва. Київ: Дніпро, 1992. 174 с.
35. Мишанич С. Система жанрів в українському фольклорі / Українознавство: посібник Київ: Зодіак – ЕКО, 1994. С. 263–276.
36. Обрядові пісні Слобожанщини. Суми: Університетська книга, 2005. 446 с.
37. Пазяк М. М. Українські прислів'я та приказки. Проблеми пареміології та пареміографії. Київ: Наукова думка, 1984. 204с.
38. Пазяк М. Трансформація паремій у текстах художніх творів. *Народна творчість та етнографія.* 1999. № 5–6. С.83–84.

39. Пономарьов А. Царина народної уяви та її класичні розробки / Українці: народні вірування, повір'я, демонологія. Київ: Либідь, 1991. С. 5–25.
40. Сердега Р. Л. Конспект лекцій зі спецкурсу «Українська лінгвофольклористика». Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2017. 228 с.
41. Скуратівський В. Дідух: Свята українського народу. Київ: Основи, 1995. 272с.
42. Скуратівський В. Місяцелік. Український народний календар. Київ: Основи, 1993. 207с.
43. Українські замовляння / упор. М. Н. Москаленко. Київ: Дніпро, 1993. 309 с.
44. Українські січові стрільці у піснях / вст. ст. О. Левченка. Тернопіль: Навчальна книга, 1991. 112 с.
45. Франко І. Вибрані статті про народну творчість. Київ: Вид. АН УРСР, 1995. 289с.
46. Чмихов М. О. Кургани як явище давньої культури. Київ: Основи, 1993. 144 с.
47. Українські приказки, прислів'я і таке інше / Уклав М. Номис. Київ: Либідь, 1993. С. 653–663.

Інформаційні ресурси

1. Войтович В. Українська міфологія. Київ: Либідь, 2002. 664 с. URL: <https://archive.org/details/mifolohiia>
2. Гарасим Я. І. Нариси до історії української фольклористики: навч. посіб. Київ: Знання, 2009. 301с. URL: <http://libcc.univ.kiev.ua/ukr/vystavka/znannia/9.pdf>
3. Героїчний епос українського народу. Хрестоматія. К.: Либідь, 1993. 432 с. URL: https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0009047
4. Етнографія українців: навч. посіб. / за ред. С. А. Макарчука; вид. 3-є, перероб. і доп. Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 711 с. URL: https://clio.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2014/11/Etnohrafiia-ukraintsiv_2015_za-red.-Makarchuka.pdf
5. Килимник С. Український рік у народних звичаях в історичному освітленні: в 2 кн. Кн. 1. Київ: Обереги, 1994. 400с. URL: <https://diasporiana.org.ua/folklor/7785-kilimnik-s-ukrayinskiy-rik-u-narodnih-zvichayah-v-istorichnomu-nasvitlenni-t-1-zimoviy-tsikl/>
6. Лановик М., Лановик З. Українська усна народна творчість. Київ: Знання- Прес, 2006. 592 с. URL: <https://archive.org/details/usna2005>
7. Українські народні думи: в 5 т. Т. 2.: Думи XIV-XVII століть. Київ, 2019. 856 с. URL: <http://history.org.ua/LiberUA/978-966-02-5415-2/978-966-02-5415-2.pdf>